

Başlangıç

Öğreten-Orta

Pekiştiren - Orta ve Üstü Seviyesine Göre Sınıflandırılmış Testler

PAPAG RAG RAF

Aker Kartal

**SORU
BANKASI**

Konu Özetli

Çözümlü Örnek Sorular

Tüm ÖSYM Sınavları İçin

Özgün Metinler

Tamamı Dijital Çözümlü

Tamamı Video Çözümlü

Ücretsiz Videolara
ulaşmak için
QR kodu tara!

RETRO
Yayıncılık

PARAGRAFTA ANLAM

Paragrafın
Anlatım Yönü

Anlatım Biçimleri

- ▶ Betimleyici Anlatım
- ▶ Öyküleyici Anlatım
- ▶ Açıklayıcı Anlatım
- ▶ Tartışmacı Anlatım

Düşünceyi Geliştirme Yolları

- ▶ Tanımlama
- ▶ Karşılaştırma
- ▶ Benzetme
- ▶ Örneklendirme
- ▶ Tanık Gösterme
- ▶ Alıntı Yapma
- ▶ Sayısal Verilerden Yararlanma

Paragrafın Anlatım Özellikleri

- ▶ Doğallık
- ▶ Duruluk
- ▶ Akıcılık
- ▶ Açıklık
- ▶ Özgünlük
- ▶ Özlülük
- ▶ Yoğunluk
- ▶ Kalıcılık
- ▶ Evrensellik

Anlatıcı Bakış Açısı

- ▶ İlahi Bakış Açısı
- ▶ Kahraman Bakış Açısı
- ▶ Gözlemci Bakış Açısı

Anlatıcı Türleri

- ▶ Birinci Kişi Ağzıyla Anlatım
- ▶ Üçüncü Kişi Ağzıyla Anlatım

Paragrafın
Yapı Yönü

- ◆ Paragrafın Bölümleri
  - ▶ Giriş Bölümü
  - ▶ Gelişme Bölümü
  - ▶ Sonuç Bölümü
- ◆ Paragraf Oluşurma
- ◆ Paragraf Tamamlama
- ◆ Paragrafın Akışını Bozan Cümle
- ◆ Paragrafı İkiye Bölme

Paragrafın
Anlam Yönü

- ◆ Paragrafın Konusu
- ◆ Paragrafın Ana Fikri
- ◆ Paragrafta Yardımcı Düşünce
- ◆ Paragrafın Başlığı
- ◆ Paragrafta Soru

ÖRNEK

(I) Hendek, çok küçük bir bölümü Karadeniz Bölgesi daha büyük bölümü Marmara Bölgesi sınırları içinde kalan, idari olarak Sakarya iline bağlı bir ilçedir. (II) 1907 yılında belediye olan Hendek, 1926 yılında Kocaeli iline bağlı bir ilçe olarak yapılanmıştır. (III) Hendek doğal güzellikleriyle eşsiz bir cennettir. (IV) 1954 yılında Adapazarı olmak üzere oluşturulmuş ve Sakarya iline dâhil edilmiştir. (V) Hendek ilçesi bir belde, yirmi mahalle ve yetmiş köyden oluşmaktadır.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

Çözüm:

Paragrafın I, II, IV ve V numaralı cümlelerinde Hendek'in siyasi sınırları ile ilgili bilgi verilirken III numaralı cümlede Hendek'in doğal güzelliklerinden bahsedilmiştir. Parçayı dikkatli okuduğumuzda III numaralı cümlelerin anlatımın akışını bozduğunu görüyoruz.

ABVDE

Bu Bölümden Nasıl Soru Gelir?

(I) Halk edebiyatının en önemli yazılı kaynaklarından biri cönklerdir. (II) Cönkler her ne kadar klasik Türk edebiyatının tezkireleri gibi düzenli ve sistemli olmasa da edebiyatımızda büyük önem taşır. (III) Bugün halk kültürünü incelemeye çalışanlar, cönklerden yola çıkarak halk şiirini değerlendirmeye çalışmaktadırlar. (IV) Cönkler deri kaplı, aşağıdan yukarı doğru açılan defterlerdir. (V) Eski dönemlerdeki çalışmalarda da varlığı çok keşfedilmeyen cönklerin bu dönemdeki çalışmalarla önemi gün yüzüne çıkmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) V   B) IV   C) III   D) II   E) I

AVCDE

5. Paragrafı İkiye Bölme

- Bir metnin bütününi oluşturan paragraflar metnin ana konusunu farklı açılardan ele alır. Metni paragraflara bölmek ana konuyu yine ana konudan kopmadan farklı anlatım teknik ve biçimleriyle işlemektir.
- Metni oluşturan paragraflar aynı şehre giden farklı yollar gibidir. Yani hepsi okura aynı ana fikri iletme için yazılmıştır.

ÖRNEK

(I) Bağımlılıktan bahsedildiğinde çoğunlukla akıllara alkol ve sigara kullanmak gelir. (II) Günümüzde teknolojinin ilerlemesiyle her yaşta insanın özellikle de çocukların cep telefonlarına, bilgisayarlara ulaşımı kolaylaşınca teknoloji bağımlılığı da ortaya çıktı. (III) Artık her çocuğun bir cep telefonu olmasa da her evde mutlaka bir bilgisayar bulunuyor. (IV) Bunların sık kullanılması ne yazık ki çocuklarda da bağımlılığa yol açabiliyor. (V) Çocuklar ve yetişkinler bu bağımlılığın farkında olmuyor bile. (VI) Onlara göre bu bir bağımlılık değil eğlenceli vakit geçirme aracı.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf kaç numaralı cümleyle başlar?

- A) V   B) IV   C) III   D) II   E) I

AVCDE

İLKLER & ENLER

- ✓ "Konusu sebzeler olan bir metinde domatesle biberin aynı paragrafta değil farklı paragraflarda işlenmesi gerekir. Ortak nokta ikisinin de sebze olmasıdır. Ama yetiştirme biçimi, iklimleri, bulundurduğu vitaminler, bunlardan yapılan yemekler vb. farklılık taşıdığından ayrı paragraflarda işlenmesi gerekir.
- ✓ Yani paragrafı ikiye bölme örnekte de anlattığımız gibi metin içindeki konu değişimleridir.

C. PARAGRAFIN ANLATIM YÖNÜ

1. Anlatım Biçimleri

a. Betimleme (Betimleyici Anlatım)

- Varlıkların gözümüzde veya zihnimizde canlanacak şekilde, resim çizer gibi anlatılmasına betimleyici anlatım denir.
- Betimlemede gözlem ön plandadır.
- Sözcüklerle tasvir etme söz konusudur.
- Bu anlatım biçimi ile oluşturulan paragraflarda niteleyici sözcükler bulunmaktadır.

f. Alıntı Yapma

- Parçada anlatımı güçlendirmek için tanınmış birinin sözünü kullanmaktır.
- Hayatta başarılı olmak için çabalarız. Var olma mücadelesi veririz. İnsan var olduğu sürece başarıyı ister ve hedefler. Başarılı oldukça var olacağını düşünür ve hayatta yer edineceğini hisseder. Kısaca: "Olmak ya da olmamak işte bütün mesele bu." sözü yeter bence her şeyi anlatmaya.
- Yazar düşüncesini dile getirmiş ve tanınmış birinin sözünü kullanarak anlatımını güçlendirmiştir.

AKER HOCA UYARIYOR

Örneklendirme, tanık gösterme ve alıntı yapma birbirine çok karıştırılır.

- ✓ Örneklendirmede sadece isim vardır.
  - ✓ Tanık göstermede hem isim vardır hem de o ismin söylediği söz vardır.
  - ✓ Alıntı yapmada ise isim yoktur. Sadece söz vardır.
→ Örneklendirme	(Sadece isim vardır.)
→ Tanık gösterme	(İsim + söz)
→ Alıntı yapma	(Sadece söz vardır.)

DİKKAT ET

- ✓ Tanık göstermenin içinde alıntı yapma bulunmaktadır.

g. Sayısal Verilerden Yararlanma

- Öne sürülen düşünceyi kanıtlamak için sayılar ve istatistiksel verilerden yararlanmaktadır.
- Dünya'nın 4/3'ü sularla kaplıdır.
(sayısal veri)

NOT

Sayıp Dökme: Yapılan bir işin belli bir zaman diliminde gerçekleşen olayların veya konuya bağlı olarak örneklerin ardı ardına sıralanmasıdır.

- ✓ Aslında hayalim bir öğretmenin azmini, bir doktorun kurtarcılığını, bir mühendisin becerisini yansıtıyor.

3. Anlatım Özellikleri

a. Doğallık

- Duygu ve düşüncelerin yapmacık anlatımdan uzak, dil ve üslubun ise özentisiz olmasıdır.
- Anlatımın günlük hayattaki gibi olmasıdır.

b. Duruluk

- Cümlede aynı anlama gelen iki sözcüğün bulunması duruluğa aykırıdır. Aynı anlama gelen iki sözcüğün cümlede bulunmaması gerekir.
- Sanki bize geliyor gibiydi.
(Aynı anlama gelen iki sözcük birlikte kullanıldığı için cümle duru değildir.)

TANİYALIM

- ✓ Duru olmayan cümleler gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu içeren cümlelerdir.

c. Açıklık

- Parçadaki düşüncenin belirsizlikten arındırılmasıdır.
- Yazıda, farklı anlaşılabilir veya çelişkiye neden olacak ifadeler yer verilmemesidir.

d. Akıcılık

- Yazıda okunurken söyleyişi zor kelimelerin kullanılmamasıdır.
- Birbiri ardına sıralanan cümlelerin rahatça okunmasıdır.

e. Özgünlük

- Anlatımda kendine has olmak ve hiçbir anlatıma benzemektir.
- Alışılmışın dışına çıkarak farklı olmaktır.

11. Havanın iyice kararmasıyla beraber dağın ortasında yer alan tek gözlü evimize varmak için yola çıktık. Ağırda bulunan koyunların çan seslerinin şiddeti yola devam ettikçe artıyordu. Tepemizde duran ay yolumuzu aydınlatıyor bu durum bizim işimize geliyordu. Önümüzü görebilmek için bir ışığa ihtiyaç duymuyorduk. Üç tane koyunun zor sığabileceği evin kapısının kilit takımı çok soğuktu. Onu açana kadar sıcacık ellerim buz gibi olmuştu. Kapıyı açınca keskin bir koku yüzümüze çarptı. İçerisi günlerdir havalanmamıştı. Sobamızı yakıp ısındıktan sonra bir köşede bükülerek uyuduk.

Bu parçada hangi duyuyla ilgili bir ayrıntıya yer verilmiştir?

- A) Koklama
B) Tatma
C) İşitme
D) Dokunma
E) Görme

12. Davranışı açıklamada ortaya konulan en ilginç düşünce Freud tarafından ortaya konulan psikanalitik kuramdır. Bu kurama göre insan kötüye yönelen bir varlıktır ve toplum tarafından istenmeyen bazı davranışlar bilinç dışına atılır. Ancak bu bilinç dışına atılma bir yok oluş değildir, davranışlarımız bunlar üzerine inşa olur. Çoğu yönüyle çağdaş edebiyata, sinemaya ve daha birçok alanı derinden etkilese bile bu kuramın bazı yanlışlarının olduğunu düşünüyorum. Bir kere insan en başta doğuştan iyiye dönük bir varlıktır. İnsan davranışlarından sorumlu olan özgür bir varlıktır ve her birey biriciktir. Toplum tarafından istenmeyen davranışların kurbanı yine insan olamaz.

Bu parçada ağır basan anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Betimleyici anlatım
B) Açıklayıcı anlatım
C) Tartışmacı anlatım
D) Benzetmeye dayalı anlatım
E) Öyküleyici anlatım

13 ve 14. soruları aşağıdaki parçadan hareketle yanıtlayınız.

Sahip olduklarımız içerisinden yaşamımızı anlamlı kılan en önemli varlığımız sağlığıdır. Sağlık, bireyin beden, ruhen ve sosyal bakımdan tam bir iyilik hâlinde olmasını ifade eder. Daha sonra ise hedeflerimiz gelir. Sağlığımız bizi hayatta tutacak olan biricik hazinemizdir. O olmadığı zaman hiçbir şeyin anlamı kalmayacaktır. Bir işe girebilmek, bir hobi edinmek, kurduğumuz arkadaşlıklardan, yediklerimizden tutun korkularımıza kadar her şey sağlığımız yerindeyken anlamlıdır. Hedefler ise hayattaki sebeplerimizdir. Yaşamak için bir sebebimiz var ise bu hedeflerimiz sayesinde. Çoğu zaman hedefler bizim yönümüzü ve hangi yolda ilerlememiz gerektiğini belirler. Hedefi olmayan insan ise rotası olmayan bir gemi gibi ya yönünü kaybeder ya da yerinde sayar. Yapılan bir araştırma intihar eğilimine sahip olan insanların %82'sinin ya sağlığının yerinde olmadığını ya da hayata dair beklentilerinin olmadığını ortaya koymuştur. İnsan ancak sağlığı yerindeyse ve bir hedefi varsa hayatı sevebilir.

13. Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetmelere yer verilmiştir.
B) Yinelenen sözcükler bulunmaktadır.
C) Bir düşünce öne sürülmüştür.
D) Koşul bildiren cümle içermektedir.
E) Bir öneride bulunulmuştur.

14. Bu parçada düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmamıştır?

- A) Tanımlama
B) Karşılaştırma
C) Örneklendirme
D) Sayısal verilerden yararlanma
E) Benzetme

17. Burun ameliyatı olmayı düşünen ancak çevresinden duyduğu bazı olumsuz şehir efsaneleri nedeniyle endişe duyan hastalar için en önemli adım, ameliyatı yapacak doktoru seçme işidir. Bu seçim öncesinde iyi araştırma yapılmalı, belirlenen doktorların daha önce ameliyat öncesi ve sonrası görselleri detaylıca incelenmelidir. Sonrasında ameliyat için belirlenen birkaç doktordan randevu alınıp kendileri ile yüz yüze görüşülmeli ve kafadaki soru işaretlerinin tamamı giderilmelidir. Bunun yanında doktorun söyledikleri ve önerileri de dikkatlice dinlenmelidir. Son dönemde hastalar doktorlarla birebir görüşmeksizin, sosyal medya kanalları ile bağlantı kurmakta. Bu da sonu hüsrarla biten cerrahi müdahaleleri doğurmaktadır. Unutulmamalıdır ki kendinizi teslim edeceğiniz doktoru doğru seçmek çok önemlidir. Doktorun cerrahi ve akademik deneyimi iyi araştırılmalıdır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mecaz anlamı sözcük kullanılmıştır.
- B) İkilemeye yer verilmemiştir.
- C) Sıfatlara yer verilmiştir.
- D) Sayıp dökmelerden yararlanılmıştır.
- E) Farklı türde cümleler kullanılmıştır.

18. Korkunun insanlar üzerinde fiziksel anlamda birçok etkisi vardır. Bir korku filmi vücutta olumlu etki yaratabilir ya da hayat boyu tedirginliğe yol açabilir. Yaşları 20-26 arasında değişen otuz iki sağlıklı kişiyle yapılan bir deneyde, kişilere sessiz bir odada korku filmi izletildi. Film izleyenlerin tamamında vücuda giren mikropların savaşıırken kullanılan akyuvarların aktif hâle geldiği gözlemlendi. Ayrıca kesinliği henüz kanıtlanmamış olsa da korku filmlerinin kalori yaktığı da söylenmektedir. Ayrıca uzmanlara göre bir de bu filmlerin bilişsel olarak tercih edilme nedeni bulunmaktadır. Buna göre korku filmlerine ilginin sebebi felaket senaryolarına karşı duyulan ilgidir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Tanımlamalara başvurulmuştur.
- B) Konuyla ilgili saptama yapılmıştır.
- C) Sıfatlara yer verilmiştir.
- D) Sonuç ifadelerine yer verilmiştir.
- E) Farklı türde cümlelere yer verilmiştir.

19. En çok korkulan kanser türünden biri olan akciğer kanserinin nedenleri arasında sigara bağımlılığı ve çevresel faktörler ilk sırada yer alır. Bu hastalığın görüldüğü vakaların %85'i doğrudan sigarayla ilişkilidir ve bu hastalık sigara içme oranı yüksek olan ülkelerde daha fazla görülmektedir. Bu kanser türünün en belirgin özelliği kronik öksürüktür. Eğer kişi üç haftayı aşan bir zaman dilimi boyunca öksürüyor ve bir türlü geçmiyorsa mutlaka bir uzmana başvurmalıdır. Çevresel koşullar bu kanser türüne neden olabilmektedir. Hava kirliliği, kömür ateşi, yemek pişirmek için kullanılan bazı yakıtlar, radon ve asbest gibi gazlar, çevresel etkiyle bu kansere yakalanma riskini artırmaktadır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Karşılaştırma yapılmıştır.
- B) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.
- C) Öznellik ağır basmaktadır.
- D) Bilgi verme amacı güdülmüştür.
- E) Örneklere yer verilmiştir.

20. Enerji, bir cisim ya da sistemin iş yapabilme kapasitesidir ve değişik formlarda karşımıza çıkmaktadır. Isı, elektrik, mekanik, kimyasal, nükleer enerji gibi birçok türü vardır. Kaynak bakımından yenilenebilir ve yenilenemeyen olarak ikiye ayrılan enerji, tüm insanlığın ortak ihtiyacıdır. Yenilenebilir enerjide tükenmeme esastır ve güneş, rüzgâr, jeotermal gibi kaynaklar buna örnektir. Yenilenemeyen enerjide ise tükenme vardır. Kaynakları sınırlıdır ve er ya da geç bitecektir. Bu tür enerjiler kaynaklarını milyonlarca yıl önce bitki ve hayvan fosil kalıntılarında almaktadır. Mineral yakıtlar olarak da bilinen fosil yakıtlara ise kömür, doğal gaz ve petrol örnek gösterilebilir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Tanımlamaya yer verilmiştir.
- B) Konuyla ilgili örnekler verilmiştir.
- C) Bilgi verme amacı güdülmüştür.
- D) Sıfatlara yer verilmiştir.
- E) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.

5. (I) Yapay zekâ günümüz dünyasının en önemli teknolojilerinden biridir. (II) Öyle ki geçen yüzyılın başlarında sadece filmlerde görebildiğimiz ve çeşitli bilim kurgu romanlarında karşılaştığımız sahnelerin birçoğu, yapay zekânın hayatımıza girmesiyle mümkün olmuştur. (III) Örneğin Groover ve diğerleri tarafından 1896 yılında yapılan bir çalışmada; endüstride robotlar, parçaları farklı şekillerde programlanan ve hareket eden sistemler olarak tanımlanmıştır. (IV) Bugün sadece endüstride değil, enerji, madencilik, tarım gibi birçok alanda yapay zekâ uygulamaları etkili olmaktadır. (V) Oysa yapay zekânın bu şekilde tanımlanışı 1921 yılında Çek yazar K. Capet tarafından hazırlanan bir oyunun metninde kullanılmıştır.

Bu parçanın anlamlı bir bütün hâline gelmesi için numaralanmış hangi cümleler yer değiştirmelidir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) III ve IV   E) IV ve V

6. (I) Selçuklu Türkiye'sinde "Darulâlâ" olarak anılan Sivas, Anadolu Selçuklularının başkenti Konya'dan sonra en önemli şehirdir. (II) 1271 yılında birbiriyle yarışmasına Sivas'ın ufkunda yükselmiş üç anıtsal yapı: Gökmedrese, Çifte Minareli Medrese ve Buruciye Medresesi'dir. (III) Sivas'ta Selçuklu Dönemi'nde yapılan bu medreseler ve varlıklarını vakıf senetlerinde öğrendiğimiz diğer medreseler, dönemin eğitim ve kültür düzeyini çok iyi yansıtır. (IV) Özellikle bu medreselerden Gökmedrese; mimarisi, bezemeleri, kitabeleri ve çini sanatlarının bütünleştiği müstesna bir eserdir. (V) Gökmedrese'de eğitim veren ve Sivas'ta kadılık yapan Kutbuddin Şirazi, bir filozof ve din bilgini olmasının yanında astronomi, fizik, tıp alanında da dikkat çeken bir âlimdi. (VI) Şirazi, Gökmedrese'deki hocalığı sırasında iki kapsamlı matematiksel astronomi kitabı yazmıştır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

7. Doğada herhangi bir şey bize gülünç, saçma ya da kötü gelirse bunun nedeni nesnelere üzerinde sınırlı bilgi sahibi olmamızdan, doğanın düzenini ve tutarlılığını bilmediğimizden, her şeyin kendi aklımızın buyruklarına göre ayarlanmasını istediğimizdendir. Aslında aklımızın kötü dediği şey, aynı zamanda hem iyi hem kötü hem de hiçbiri olabilir.

Yukarıdaki parçanın devamına,

- I. Varlığa insan gözüyle bakıldığında hata payı artar.
II. Özetle iyi olan her şey evrensel düzen yasalarının sonucudur.
III. Çünkü iyilik ve kötülük izafidir.
IV. Bu durum bakış açısına göre değişebilir.

ifadelerinden hangileri getirilirse anlamlı bir bütün oluşturulur?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

8. (I) Faust hiç kuşkusuz budalalıkla yetinmeyecek kadar ideal bir tiptir. (II) Konuşsaydı eğer sıradan bir tartışmayı başlatmış olacaktı. (III) Buna ek olarak işinin arkası gelmeyecekti ya da başka bir budalalık olacaktı. (IV) Söz konusu insanlar çağımızda kuşkunun peşinden koşarlar. (V) Faust'un aşağı tabaka insanların kibirli tavırlarına alaycı yaklaştığını her şair görür. (VI) Faust burada kuşku aracılığıyla tin dünyasını büyük bir hızla kateden insanlara yaklaşır.

Bu parçanın anlamlı bir bütün hâline gelmesi için yukarıda numaralanmış bölümlerden hangileri yer değiştirmelidir?

- A) I ve II   B) II ve III   C) III ve IV
D) IV ve V   E) V ve VI

1. El ve ayak parmak uçlarımızda yer alan epidermal çıkıntılar vücudumuzun diğer bölgelerine kıyasla yüksek yoğunlukta ter bezleri içerir. Parmaklarımızla bir yüzeye temas ettiğimizde bu çıkıntılardaki gözeneklerden çıkan ter, cildimizi yumuşatarak sürtünmeyi artırır. Azami sürtünme sağlandığındaysa yüzeyle temasın etkisi ile gözenekler tıkanır ve yeni ter üretmez. ----.

Parçadaki boşluğu anlam bakımından en uygun şekilde tamamlayan seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bu yüzden yüzeylerde bırakılan parmak izleri, benzersiz bir desen oluştururlar.
- B) Hatta parmaklarımızda mekanik uyarıcıları algılamanın dört farklı yolu vardır.
- C) Yani parmaklarımızdaki oluklu ve çıkıntılı deri dokusu daha iyi bir tutma hissi sağlar.
- D) Araştırmacılar da akıllı cihaz ekranları için daha hassas geri bildirim sistemlerinin geliştirilebileceğini düşünüyor.
- E) Böylece fazla nemin yol açabileceği kayganlık tehlikesinin de önüne geçilir.

2. Tarih dersi tartışmalı bir branştır ve pek çok alanda görülmeyen davranış ve iddialar tarih branşında görülür. Tarih dersi denince öğrencinin aklına genelde “geçmişte yaşanan olayları bilmek” gelir .----. Geçmişte yaşanan olayları bilmek malumatfuruşluktan ileriye gidemez. Tarih geçmişte yaşanan önemli olayları kaydeden, yorumlayan, tartışan, entelektüel bir zihinsel faaliyettir. Tarihçi geçmişte yaşanan olayların doğrusunu araştırır, öğrenir ve yorumlar.

Parçadaki boşluğu anlam bakımından en uygun şekilde tamamlayan seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oysa tarih hiçbir zaman tam olarak gerçeği yansıtamaz.
- B) Üstelik geçmişte yaşanan her olay herkes tarafından farklı değerlendirilir.
- C) Hâlbuki tarih yalnızca geçmişi bilmek değildir.
- D) Aslında tarih eğitimi felsefe ile birlikte, öğrencinin düşünmeyi öğrenmesini sağlar.
- E) Bunun yanında tarih eğitimi bir nevi geçmişi tanıyarak zihinsel jimnastik yapmaktır.

3. ----. Vazife-i nâzife olarak adlandırılan bu iş için buhurcu/ buhuri/buhurdâr/mücemmer gibi isimlerle anılan kişiler görevlendirilmiştir. Buhur işi için görevlendirilecek kişilerin de gerek mesleki bilgi ve davranış gerekse mânevî donanım açısından bu görevi yapmaya ehil kişiler olması istenmiştir. Vakıf kurucuları tütsü ve güzel koku hususunda, kendi vakıflarına ait yapılardan başka Haremeyn vakıflarını da düşünmüşler; Harem-i Şerif'te ve Ravza-i Mutahhara'da buhurcu olarak görev yapanlara da vakıflarından tahsisatlar yapmışlardır.

Parçadaki boşluğu anlam bakımından en uygun şekilde tamamlayan seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı vakıflarının bazılarında belli mekânların belli zamanlarda buhur, gül suyu, amber gibi itriyatla kokulandırılması önemli, zorunlu iş sayılmıştır.
- B) Osmanlı toplumunda tütsünün çokça kullanıldığı kamusal alanlar cami, zaviye ve türbelerdir.
- C) Osmanlı toplumunda kurulan vakıfların toplumdaki tüm alanlara hizmet edecek bir boyutta işler gerçekleştirdiği bilinmektedir.
- D) Osmanlı toplumunda tütsü kullanımı, dinî mekânların dışında gerçekleştirilen dinî merasimlerin de olmazsındandı.
- E) Tütsü kullanımı Osmanlı toplumunda olduğu gibi Osmanlı sarayında da oldukça köklü bir gelenektir.

1 - 3. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Aile, toplum içerisinde aralarında bir bağ bulunan en küçük bütündür. Toplumsal bir meseleye anlam veremediğimiz zaman onu anlamak için yapabileceğimiz en iyi şey bu problemi aile içerisinde düşündürmektir. (I) Bu bakımdan aile ---- Aile bir ülkenin en ufak yapı taşıdır ve aileler bir araya geldikleri zaman toplum adını verdiğimiz yapıyı oluşturur. (II) Bu nedenle toplum üzerinde iz bırakacak bir olay ilk etkisini aile üzerinde gösterir. (III) Toplumsal problemleri küçülterek aile içerisine taşımak, bu yolla düşünmek bu problemleri daha iyi anlayabilmemizi sağlayacaktır. (IV) İslam öncesi Türk devletlerinde aile kavramını karşılayan sözcük "oguş" tur. (V) Oğuşlar bir araya gelerek soy anlamına gelen "urug"u oluşturur. Uruglar ise "boy" ve "budun" lar oluşturarak toplumu meydana getirir.

1. Bu parçada yer alan boşluğa düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) toplumun sorunlarını çözücüdür.
- B) kuralları olan bir kurumdur.
- C) yanlış anlaşılmiş bir müessesedir.
- D) birçok kavramı içerir.
- E) sağlıklı toplumlarda olması gereken bir birimdir.

2. Bu parçanın anlatımında ağır basan anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tartışmacı anlatım
- B) Açıklayıcı anlatım
- C) Öyküleyici anlatım
- D) Betimleyici anlatım
- E) Tanımlayıcı anlatım

3. Bu parça iki ayrı paragrafa ayrılacak istenirse ikinci paragraf kaçınıcı cümleyle başlar?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Hemen hemen çoğu avcı doğayı ve doğayla iç içe olmayı sevdiği için av yaptığını iddia eder. Doğayı sevdiğini söyleyen biri masum bir hayvanın canını alabilir mi? Hangisi doğru, doğayı sevmeleri mi yoksa avlanmaları mı? (I) Canlılara zarar vererek doğayı sevmek diye bir şey olamaz. Tabiat bir denge üzerine kuruludur. (II) Bir canlı başka bir canlıyı doğru zamanda doğru miktarda yediği takdirde bu denge asla bozulmayacaktır. (III) Canlıların birbirini yemesiyle oluşan döngüye besin zinciri adı verilmektedir. (IV) Fakat insanlar düşüncelessly bazı canlıları katlederek bu dengeyi bozmak gibi bir yanlış yapıyorlar. (V) Gördüğü bir tavşanı onu bekleyen bir yavrusu olduğunu düşünmeden çekip vurabilecek kadar hem de. Oysa doğayı sevmek böyle bir şey değildir. Doğayı sevmek insanın içindedir. Herhangi bir insanın bir kediye ya da köpeği, tavşanı ya da bir buzağıyı gördüğü zaman içinde bir kıpırtı oluşmuyor, bir sevgi oluşmuyor bunun yerine içinden onu öldürmeyi geçiriyorsa doğa sevgisinden bahsedemeyiz. Çünkü biliyoruz ki doğayı sevmek bir çiçeği koparmak değil, onu yaşatacak ve incitmeyecek kadar bilinçli olmaktır.

4. Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine kesin olarak ulaşılamaz?

- A) Avlanan insanlar tabiatı sevmiş olmazlar.
- B) Doğada belli bir düzeni takip eden besin döngüsü vardır.
- C) Hayvanları katleden insanların sevgileri bir aldatmacadan ibarettir.
- D) Doğayı sevmenin yolu canlıları sevmekten geçer.
- E) Tabiatdaki düzeni korumak için gereken sevgiyi göstermek doğaseverlik kıstasıdır.

5. Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Tartışmacı anlatımdan yararlanılmıştır.
- B) Zıt anlamlı ifadeler kullanılmıştır.
- C) Anlatımı kuvvetlendirmek için sorulardan yararlanılmıştır.
- D) Hoşnut olunmayan bir durum dile getirilmiştir.
- E) Yer yer abartılı anlatımlar yapılmıştır.

6. Bu parçada yer alan cümlelerin hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

16. I. Özellikle yüksek oranda su tutma yeteneği, ortama dayanıklı olması ile beraber günümüzde sukulent çiçeği oldukça fazla tercih ediliyor.
- II. Kökleri toprağın dibine kadar inmediği için belli oranda ki bir saksının içerisine rahatlıkla ekilebilir.
- III. Aydınlık bir ortamda uzun yıllar rahatlıkla yaşayabilirler.
- IV. Böylece bütün farklı mevsimlerde bahçelerde ya da evin balkonunda ve penceresinin önünde rahatlıkla yetiştirilebilen en güzel çiçeklerden biridir.
- V. Her mevsim canlı kalabilmesi ve hoş bir görüntü sunması da diğer bir tercih sebebidir.

Numaralanmış cümlelerin anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekmektedir ?

- A) I ve II   B) II ve III   C) II ve V
D) III ve IV   E) IV ve V

17. I. Çünkü beynin dil merkezi çok esnek yapıdadır.
- II. Bu nedenle yabancı dil öğrenmek beyni geliştirir ve büyütür.
- III. Özellikle çocuk beyni yetişkin insanlara göre dil eğitimine daha müsaittir.
- IV. Duyulan ilk ses ve heceden sonra beyin saniyeler içerisinde kelimeyi tanımlar, zihinde o kelimenin ne olduğuna dair bir görüntü şekillenir.
- V. Çocuğun da beyni esnek bir yapıya sahip olduğu için bu örüntüyü kurmak yetişkinlerde olduğundan daha kolay gerçekleşir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturacak şekilde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur ?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

18. **Gazeteci: (I) ----**

Sanatçı: Arkadaşım ile birlikte çalıştığımız bütün dönemlerde arkadaşımın böyle hayalleri olmuştur. Bu defa da böyle bir şey tasarladı. İçinde bulunduğumuz zaman diliminden bağımsız, hiçbir şeyi değerlendirmek mümkün değil. O günkü yaşam koşulları herkesi nasıl etkiliyorsa beni de öyle etkiliyor, şarkılar da öyle çıkıyor. Bu noktadan hareketle, benim şarkı söylediğim bu uzun zaman dilimiyle Türkiye'nin hallerinin, hayatın iç içe geçtiği böyle bir proje hâline dönüştü. Aslında bir tür doğum günü kutlaması gibi olacak diye düşünüyorum ben.

Gazeteci: (II) ----

Sanatçı : Zannediyorum ki güven ilişkisi zamanla tesis oldu seyirciyle aramda. Vehmetmediğimi düşünüyorum çünkü sevgiyi hisseder insan. Seyredilebilir olmakla sevilebilir olmak arasındaki farkı iç hissediyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) (I) Bu proje kimin fikriydi ?
(II) Sizce güven bağı nasıl kurulur?
- B) (I) Kırkıncı yıl kutlaması yapma fikri nasıl ortaya çıktı?
(II) Seyirci ile aranızdaki güven ilişkisi ne zaman oluştu?
- C) (I) Yeni dönem için başlangıç kutlamasını nereden esinlediniz ?
(II) Seyirci ile aranızdaki buzları eritmek çok zaman aldı mı?
- D) (I) Sanat hayatınızdaki bu ilk kutlamanızı neye borçluyuz?
(II) Güven duygusu ve sevilme duygusu arasındaki bağ sizce nedir?
- E) (I) Bu kutlama nasıl bir tarzda olacak?
(II) Seyirci tarafından seilmeyi neden her şeyin üstünde tutuyorsunuz?